

RUG gaat aantal softwarelicenties terugbrengen

De grote schoonmaak is begonnen

In voorbereiding op de overgang naar de nieuwe Universitaire werkplek (UWP2) wordt het aanbod van applicaties binnen de RUG onder de loep genomen.

Aan de universiteit werken meer dan vijfduizend medewerkers en er studeren ook nog eens iets als dertigduizend studenten en al die mensen gebruiken software. En al die programma's worden vanuit applicatieservers aan ze aangeboden, technisch gesproken dan, die ergens in de bonbon van het CIT op het Zerniketerrein opgesteld staan.

Gesteggel over geld

Er zijn dus verschrikkelijk veel applicaties. En als dat nu alleen nullen en enen waren, opgeslagen op een paar grote schijven: nog niets aan de hand. Maar die nullen en die enen is het makkelijke deel van een programma. Het echte werk zit hem doorgaans in de licenties en de onderhoudscontracten, die met de verkopers van de programma's zijn afgesloten.

Applicatiemanagement is contractbeheer. En contractbeheer is gesteggel. Gesteggel over geld, zowel tussen de RUG en de leverancier als tussen de verschillende onderdelen van de RUG zelf. Archiefkasten met ingewikkelde documenten, waarin ook kleine lettertjes staan. En onderhandelingen. Wie betaalt wat? Als faculteit X de enige is die programma Y gebruikt, moeten de andere faculteiten daar dan aan mee betalen? Hoeveel mensen gebruiken het programma eigenlijk? En hoe vaak? Kan dat nog wel uit? Is het niet beter dat ze dan maar een ander programma gaan gebruiken, dat ongeveer hetzelfde doet? Scheelt weer een licentie. Geld. Tijd.

Kortom: de universiteit heeft een Softwarekamer en in die Softwarekamer zitten mensen vanuit de faculteiten en natuurlijk het CIT. Zij proberen op het speelveld van het applicatiebeheer een beleid uit te stippelen, knopen door te

hakken, begrotingen op te stellen en financieringen rond te krijgen.

Project

En dan is er nu ook een project opgestart. Dat project heeft tot doel wat meer orde te scheppen in de chaos aan licenties. Gerrit van Dijk, projectleider van dit project: 'Er is inderdaad sprake van een zekere wildgroei. Het Managementberaad heeft daarom gezegd: breng het aantal applicaties terug en breng de kosten terug.

Daar komt bij dat de RUG ook bezig is een nieuwe Universitaire werkplek te maken, de UWP2. De projectleider van dat project heeft er ook veel belang bij dat het aantal applicaties teruggeschroefd wordt. Want voor iedere applicatie die van de oude UWP overgezet wordt naar de nieuwe geldt, dat er een script voor geschreven moet worden. Vaak zijn dat wel tamelijk eenvoudige scripts, maar niet altijd, ze kunnen ook best ingewikkeld zijn. Dat kost dus ook veel geld.

Er zijn dus twee hele goede redenen om op dit moment weer eens goed naar onze licenties te kijken. Hoe lager het aantal applicaties, hoe kostenefficiënter de RUG werkt. Zelfs de Servicedesk van het CIT zal dat merken. Minder applicaties betekent: minder telefoontjes en minder werk om de Servicedeskmedewerkers met applicaties vertrouwd te maken.'

Juist. En hoe gaat dat nu gebeuren? Je kunt toch moeilijk gewoon maar programma's gaan afschaffen. Of kan dat wel?

Gerrit: 'Nee, dat kan natuurlijk niet. We gaan

niet zomaar programma's weggooien. Dat zou tot gevolg kunnen hebben, dat docenten plotse-ling geen onderwijs meer kunnen geven. De lijn waarlangs we werken, is dat we samen met de demand managers een basislijst opgesteld hebben. Demand managers zijn er goed van op de hoogte met welke programma's op de faculteiten veel gewerkt wordt.

Die basislijst daar staan alle programma's op, die centraal gefinancierd worden. Iedereen die aan de RUG werkt of studeert kan de programma's van die lijst gebruiken. Programma's die niet op die lijst staan, moeten door een faculteit zelf betaald gaan worden en daar kunnen dan alleen de mensen bij die door de faculteit aangewezen worden. Voor iedere soort toepassing kiezen we zowel een commercieel product als een open source-product uit.'

Pop-up

Spannend. Wanneer gaan we daar nu iets van merken?

Gerrit: 'In ieder geval in april 2012, voordat de nieuwe Universitaire werkplek er is. Maar het is ook nu al zo, dat we begonnen zijn met opruimen. Tenslotte: het voorjaar hangt in de lucht, nietwaar. We kunnen goed monitoren welke programma's veel gebruikt worden en welke niet. De programma's die niet of nauwelijks gebruikt worden, zijn we aan het uitfaseren.'

Toch aan het weggooien.

'Nee, aan het uitfaseren. Je kunt echt niet zomaar iets weggooien, want het kan best zijn, dat een programma maar één keer per jaar gebruikt wordt, voor een college bijvoorbeeld. Dus we overleggen met de demand managers om zoveel mogelijk te weten te komen over het gebruik van een programma en als we denken dat het wel weg kan, dan zetten we een pop-upschermpje aan als iemand dat programma opstart. Op dat schermje staat dan, dat het gebruik van dat programma na enige tijd onmogelijk wordt. Dan heeft de gebruiker tijd om maatregelen te treffen...'

of om te gaan protesteren...

'...of om te gaan protesteren. Maar goed: we gooien dus niet zomaar wat weg.'

Welke programma's lopen nu gevaar?

'Een programma waarvan wij denken dat het uitgefaseerd kan worden, is de Corel Suite. Daar

hebben we nu zo'n pop-up bijgezet. Alles wat je met deze suite kunt, kun je ook wel met Adobe doen. We wachten nu de reacties af.'

En als iemand het coûte que coûte wil houden...

'...dan zal hij of zij er financiering voor moeten regelen, want de Corel Suite zal niet op de basislijst gezet worden.'

Duidelijk. Nog meer van dit soort voorbeelden?

'Een berucht deelgebied is de statistische programmatuur. De RUG gebruikt heel veel statistische programma's, wel een stuk of tien. Over die programma's hebben we ook knopen doorgehakt, ze komen niet allemaal op de basislijst. Ik verwacht dat er gebruikers zijn, die hun eigen programma toch zullen willen handhaven. Nu ja, dat kan dus, maar daar zal de faculteit of een andere eenheid dan financiering voor moeten regelen.'

Softwareportal

Gebruikers zullen zich dood schrikken, als ze die pop-up zien.

Gerrit: 'Voor dit project is een goede communicatie enorm belangrijk. Ik denk wel dat de meeste mensen begrijpen dat de RUG kostenbewust moet zijn, zeker tegen de achtergrond van de komende bezuinigingen. Maar ja, het hemd is vaak nauwer dan de rok.

We zijn bezig een portal te openen, waarop alle informatie te vinden is over de basislijst en de lijn die uitgezet wordt. Dat wordt een belangrijke portal. Je zult er alles op kunnen vinden over de software die aan deze universiteit aangeboden wordt, met links naar leveranciers en SURF. Ik denk dat gebruikers daar heel veel aan zullen hebben.

De pop-ups zullen naar mijn idee trouwens ook wel goed werken. Je hoeft je niet dood te schrikken: je wordt gewaarschuwd en je krijgt tijd om maatregelen te nemen. Verder is het ook zo, dat voor de meeste gebruikers er niet veel zal veranderen. De meest gebruikte applicaties staan op de basislijst.' ❏

- Op de website van het CIT is een menu-ingang gemaakt waar alle informatie over software bij de RUG te vinden is. Deze informatie wordt in de komende tijd uitgebreid en aangepast: www.rug.nl/cit